

Pressiteade
Koheseks avaldamiseks
Luxembourg, 13. jaanuar 2015

ELi audiitorite sõnul on Serbiale eraldatud ühinemiseelne toetus olnud asjakohane

Euroopa Kontrollikoja täna avaldatud aruandes leitakse, et ajavahemikul 2007–2013 ELi poolt eraldatud 1,2 miljardi euro suurune toetus on olnud üldiselt mõjus Serbia ettevalmistamisel ELi liikmeks saamiseks. Toetus ühinemiseelse abi rahastamisvahendist (IPA) koos teiste toetusviisidega on aidanud Serbial mõjusalt rakendada sotsiaal- ja majandusreforme ning parandada riigi rahanduse juhtimist. Teistes IPA toetust saanud riikides kogutud kogemustele tuginedes rõhutab komisjon Serbiale antava rahalise ja mitterahalise toetuse kavandamisel üha enam juhtimisega seotud teemasid.

„Dialogi käigus loodi seosed poliitiliste prioriteetide ja poliitika määratlemise vahel. Tuginedes teistes ühinemiseelset toetust saanud riikides saadud kogemustele toetas komisjon edukalt Serbiat peamiste valdkondade, nagu hea juhtimistava, õigusriik ja korrupsioonivastane võitlus, arendamisel,” ütles aruande eest vastutav kontrollikoja liige **Szabolcs Fazakas**. „Kuigi IPA haldamine on järk-järgult paranenud, peab komisjon perioodil 2014–2020 rakendatava ühinemiseelse abi rahastamisvahendi uut versiooni veelgi täiustama.”

ELi audiitorid leidsid, et komisjon haldab Serbiale eraldatavat ühinemiseelset toetust (sh ka IPA projekte) üldiselt mõjusalt. IPA rahalise toetuse kavandamine põhineb ühtsel strateegilisel raamistikul ning järk-järgult paraneb ka Serbia ühinemise seisukohast asjakohaste projektide valimisel kasutatav lähenemisviis. Kokkuvõttes saavutasid auditeeritud projektid kavandatud tulemused, kuid esines puudusi seoses projektide kavandamise, rakendamise ja jätkusuutlikkusega.

Komisjon haldas Serbiale juhtimise valdkonnas antavat mitterahalist toetust edukalt. Komisjon kasutas juhtimist ja korrupsioonivastast võitlust käsitlevate teemade puhul mõjusalt Serbiaga peetavat dialoogi. Ühtlasi parandas komisjon järk-järgult oma lähenemisviisi ning kasutas dialoogi ka poliitika määratlemisel ja projektide kavandamisel.

Dialogi käigus juhtimise temaatikale asetatud rõhk ei tulnud projektide kavandamisel kuigi selgelt esile, kuid suurem osa kontrollikoja läbi vaadatud projekte toetas kaudselt paremat juhtimist ja/või korrupsioonivastast võitlust haldussuutlikkuse suurendamise meetmete kaudu.

Seoses Serbia ettevalmistamisega ELi vahendite detsentraliseeritud haldamiseks leiti auditiga, et komisjoni lähenemisviis juhtimise toetamisele oli edukas, kuid seda vaid IPA haldusstruktuuride piiratud ulatuses. Riigi tasandi rahanduse juhtimise põhjaliku hindamise raames ei uuritud riiklike IPA struktuuride kohta tehtud komisjoni audititööd.

Uusimate IPA aastaprogrammide koostamisel võttis komisjon meetmeid, et kõrvaldada kontrollikoja poolt varasemates IPA projektides tuvastatud puudused.

Pressiteate eesmärk on edastada Euroopa Kontrollikoja vastu võetud eriaruande põhisõnumid. Aruanne on tervikuna kättesaadav veebisaidil www.eca.europa.eu

ECA Press

Damijan Fišer – pressiametnik

12, rue Alcide De Gasperi - L-1615 Luxembourg

T: (+352) 4398 45410

M: (+352) 621 55 22 24

E: press@eca.europa.eu

@EUAuditorsECA

Youtube: EUAuditorsECA

eca.europa.eu

Toimetajatele:

Euroopa Liit on alates 2007. aastast eraldanud Serbiale ühinemiseelse abi rahastamisvahendi (IPA) kaudu ligikaudu 170 miljonit eurot aastas. Komisjoni hinnangul on riigijuhtimine Serbia kõige keerulisem valdkond ning sellele suunati veerand IPA vahenditest. EL täiendab IPA rahastamist mitterahaliste vahenditega, et aidata Serbial valmistuda ELi liikmeks saamiseks.

ELi laienemisstrateegias ja läbivaadatud IPA määruses pööratakse üha enam tähelepanu ühinevate riikide rahanduse ja majanduse juhtimisele. Ühinemisläbirääkimised Serbiaga algasid ametlikult 1. jaanuaril 2014.

Käesolev eriaruanne nr 19/2014 kannab pealkirja “**ELi ühinemiseelne abi Serbiale**” ning selles uuritakse, kas komisjon haldas ajavahemikul 2007–2013 mõjusalt Serbiale eraldatud ELi ühinemiseelset toetust, ning vaadeldakse põhjalikumalt komisjoni toetust peamisele valdkonnale – juhtimisele.

Auditi käigus kontrolliti IPA programmitööd ning 15 IPA raames rahastatud projekti perioodi 2007–2009 Serbiale suunatud IPA aastaprogrammidest. Eelkõige keskenduti projektitulemustele. Kontrollikoda vaatas läbi ka kümnest IPA projektist koosneva valimi ajavahemiku 2010–2012 programmide, et kontrollida, kas juhtimine ja korrupsioonivastane võitlus olid valdkonnaülesteks teemadeks ka projektides, mille peamiseks eesmärgiks ei olnud hea valitsemistava edendamine.

Aruandes esitatakse mitmeid soovitusi nii IPA projektide kui mitterahalise toetuse paremaks haldamiseks.

ELi audiitorid soovitavad komisjonil Serbia IPA projektide kavandamise, ülesehituse ja rakendamise parandamiseks teha järgmist:

- muuta projektide prioriseerimise ja valikuprotsessid läbipaistvamaks ning neid paremini dokumenteerida;
- parandada varasemate kogemuste kasutamise protsessi, koostades selleks asjakohase andmebaasi, kuhu on kogutud eelnevate projektide käigus saadud kogemused nii Serbias kui muudes asjaomastes toetust saanud riikides;
- süstemaatiliselt dokumenteerida projektide ja lepingute eeldatavate väljundite aluseks olevate vajaduste hindamist;
- tugevdada tingimuslikkuse põhimõtet, eelkõige kontrollides eelnevalt mõõdetaval viisil toetusesaaja suutlikkust projekti kvaliteetseks elluviimiseks;
- luua süsteem regulaarsete lühikeste eduaruannete esitamiseks, et tagada asjakohane auditijälg tervele projektile;
- võtta kasutusele süsteem, mille abil kontrollida projektiväljundite (sh uuringud, analüüsid, protseduurid, protokollid ja koolitusmaterjalid) kasulikkust keskmises ja pikas perspektiivis.

ELi audiitorid soovitavad komisjonil mitterahalise toetusega seoses teha järgmist:

- toetada Serbia ametiasutusi riiklike strateegiate täiendava ratsionaliseerimise käigus ning riigi rahanduse juhtimise täieliku tegevuskava koostamise lõpuleviimisel;
- parandada konsultatsioonimehhanismi kodanikuühiskonna organisatsioonidega;
- hinnata projekti kavandamise käigus süstemaatiliselt vajadust valdkonnapõhiste korrupsioonivastaste või hea juhtimistavaga seotud meetmete järele;
- võtta meetmeid komisjoni tehtud riiklike IPA struktuure puudutava audititöö integreerimiseks riigi rahanduse juhtimise üleriigilisse hindamisse.

Kontrollikoda avaldab kogu aasta vältel eriaruandeid, milles esitatakse erinevate ELi eelarvevaldkondade või juhtimisega seotud teemade auditite tulemused.